

Értesítés.

Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek anyagiak a laptulajdonosnak küldendők.

A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomtatás és a szerkesztőnél fogadtatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

BÁCSKA.
MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

Egyes szám ára 10 kr.
Megjelen minden kedden és pénteken.
Egyes szám ára 10 kr.

A kiegyezési javaslatok.
Zombor, 1898. április 21.

Nevezetes ülése volt tegnap a képviselőháznak

A kereskedelmi és pénzügyminiszterek a gazdasági kiegyezésről szóló javaslatokat beterjesztették. A kormány tehát ígéretét beváltotta, szorosán megtartva a határidőt, a melyet az ideiglenes rendelkezésről szóló javaslat a beterjesztés tekintetében elébe szabott.

A Ház külső képe is elárulta, hogy a javaslatok beterjesztésével nevezetes lépés történt a végleges kibontakozás felé.

Nagy politikai küzdelmek vetették előre árnyékukat már azokban a jelenségekben is, a melyek a javaslat beterjesztését az ellenzéki pártok részéről kísérték.

Minden más javaslatot, a melyet miniszterek terjesztettek a Ház elé, szavazás nélkül, sőt minden felszólalás nélkül utasít a képviselőház, az oszdtályok mellőzésével, az illető bizottságokhoz. Most már itt is akadály merült fel. Az ellenzék, Olay Lajos indítványára névszerinti szavazást kért arra nézve, hogy a javaslat az oszdtályokhoz vagy a bizottsághoz utasítás-e? Sőt tovább mentek: ennek a szavazásnak másnapra való halasztását kívánták ugyancsak névszerinti szavazással. Ez bizony annak a jele, hogy az ellenzék a kiegyezés ellen kemény és elszánt harcra készül. De ennek komolyságából nagyon sokat levon az a körülmény, hogy az ellenzék a javaslatok tartalmát nem ismeri s így még nem is tudhatja, milyen ez a kiegyezés: jó-e, vagy rossz-e?

A névszerinti szavazásokkal való manőverekben a függetlenségi párton kívül résztvett a néppárt is, míg a nemzeti párt attól távol állott.

Igaz, mindez még kevés arra, hogy belőle obstrukcióra következtessünk, de a kormány láthatja belőle, mily kemény küzdelmekre kell elkészülni a kiegyezés valódi barátainak, mikor a dualizmus elvi ellenségein, a szélsőbalon kívül, a kiegyezés elvi barátai között is akadnak pártok, — mint most a néppárt, — a melyek a javaslatok gyors letárgyalása elé el vannak határozva akadályokat gördíteni.

Ámbár a javaslatok olyanok, a melyekben a magyar nemzet fontos érdekei teljesen meg vannak óva, s ámbár így remélnünk kellene,

hogy azok normális tárgyalás alapján emelkednek törvényerőre, el vagyunk készülve mégis, sőt az ország jól felfogott érdekében természetesen tartjuk, hogy a javaslatok a Házban komoly, szakszerű, beható bírálat tárgyává fogóttetni.

Módunkban lesz most már ismertetni és bírálni a Ház elé terjesztett javaslatokat. S ha Olay arról panaszkodott, hogy a javaslatok tartalmát eddig a hivatalos titoknak száz percéje őrizte s hogy a kormány egy betűt sem volt hajlandó időelőtt elárulni tartalmából: most láthatja mindenki, hogy az Ausztriával való alkudozások sorsa ennek a kormánynak a kezében jó és hazafias kezekben volt elhelyezve, s hogy a szomszéd állam minisztereivel folytatott alkudozásokban a kormány a kölcsönös méltányosság szem elől tévesztése nélkül, a magyar nemzet érdekeit sikerült megóvni az egész vonalon.

Akár az volt a célja az ellenzéki szárnypróbalgatásnak, hogy megmutassa a függetlenségi párt, hogy Justh nélkül is tudna obstrukciót kezdeni; akár pedig csak azon elhatározásának akart kifejezést adni, hogy a javaslatokat a legkomolyabb, de jogos és parlamentáris fegyverekkel megvívandó küzdelemmel fogja fogadni: mi tudatában annak, hogy a kormány, a nemzet iránt való kötelességét, minden rendelkezésére álló módon teljesítette, a javaslatok parlamenti tárgyalása elé teljes nyugalommal nézünk.

Megyei történelmi társulatról.
Nemrég értesültünk arról, hogy a vármegyei törvényhatósága, méltányolva a megyei történelmi társulat ténykedésének fontosságát, e társulat anyagi támogatására tetemes összeget folyósított, most pedig arról értesültünk, hogy a társulatot a vallás- és közoktatási miniszterium is évi segélyben részesíti.

A két illetékes forum részéről kilátásba helyezett anyagi támogatás biztosítani fogja e fontos társulat jövőjét s a kik a vidéki kulturális egyesületek hivatását méltányolni tudják, csak örvendhetnek, hogy Bács megye egyetlen tudományos színvonalú társulata ezentúl nem fog tengődni s nem fog a társadalom kizárólagos jóakarata szorultni, hanem maga lábán is meg tud majd állani.

Hogy társulatunk célja már csak a régi emlékek összegyűjtése és megőrzése szempontjából is becses, sőt magasztos, azt minden műveltember elismeri. Arról sem kell talán bővebb bizonyítgatásba ereszkedni, hogy a megye központjában valahára kell egy oly gyűjteményt létesíteni, mely a régiségek, könyvek és nyomtatványok (lapok, folyóiratok stb.) oly kollekciónak alkotná, a milyen sehoh sincs, mert az általános szempontok mellett, a fő mindig a megyei jelleg; e gyűjteményekben tehát a speciális bácskai dolgok foglaltatnának.

Ilyen gyűjtemény minden vidékre nagyon fontos és semmiféle országos jellegű gyűjtemény által nem pótolható.

Eltekintve azonban a valóban hazafias és kulturális szempontoktól, melyek egy-egy megyei emlékgyűjtemény és könyvtár létesítéséhez méltán fűződnek, a történelmi társulatnak napról-napra nyilvánuló aktuális értéke is van, a mit az alább elmondandók után senki sem vonhat kétségbe.

Ugy a hivatalos forumok előtt, mint a magánéletben napról-napra merülnek fel egyes kérdések, melyek elintézését és eldöntését sem a hivatalos közegektől, sem a privát emberektől nem lehet várni. Ilyenek a nemességi, urbéri, donationális, telepítési, cimer és más ügyek, melyek köz- vagy magánjogi természetük mellett első sorban történelmi ügyek s így csak szakavatott forum által intézhetők el. Ilyen ügyekben ma országszerte mindenfelé nagy a bizonytalanság s a kapkodás; s a hivatalos közegeknek ép úgy, mint a magánfeleknek nemcsak a fentebb említett ügyekben, de gyakran egy-egy régi családi irat, törvénycikkely vagy szerződés latin szövege miatt is fülhöz-fához kell fordulniok, utazásokat és költségeket kell tenniök, gyakran minden látható eredmény nélkül.

Ezen a lépten-nyomon érezhető bajon kíván segíteni a megyei történelmi társulat az által, hogy mindezen fentebb elősorolt szakkérdésekben egy a megyei és egyéb hatóságoknak, valamint egyeseknek is rendelkezésére áll. És e tekintetben már tett is társulatunk egy a hatóságoknak, mint egyeseknek számos szolgálatot. Szívesen tesszük ugyanezt a jövőben is, mert ebben látjuk a társulat társadalmi és aktuális működésének fő nyilvánulását s a hatóságok és a nagy közönség is épen ebből látja, hogy egy ily szaktársulatra már csak ezen szempontból is nagy szükség van

Mielőtt elhagynók a palotát, meg kell említeni az ezüst szobát — a cárnó elfogadója — melyben 7 tömör ezüst asztalka áll; de legértékesebb a négy gobelin szőnyeg, a legművészebb kivitelben ábrázol egyes jeleneteket a Don Quixotte életéből.

Borzalmas benyomást kelt a trónörökös szobájában levő és Swertskoff által realizáltkusan festett kép, mely rettenetes Iván szemléjét ábrázolja, midőn a vöröstéren a kivégzéseket meglekinti.

Lehaladunk a nagyszerű lépcsőházban, mely pompás gránitlapokkal van fedve és kiléptünk a palota előtti tere, honnét elragadó kilátás nyílik a városra.

A palota mellékepületében van elhelyezve a cári kincstár.

Utazásaim között a világ minden részében kincstárt láttam eleget, de a kreml kincsekhez hasonlítva, a többi mind eltörpül. Annak, ki ezeket nem látja, nincs fogalma a rengeteg értékről, mely itt fel van halmozva.

Az első báró terem telve érdekesnél érdekesebb fegyverek, nyergek, köztük Roris Gudunowé, mely egy-maga 200,000 rubelt ér; páncélok, sisakok, zászlókkal, ezek közt látjuk az 1848-ban töltünk magyaroktól elvett 38 drb zászlót egy csoportban. Fájó emléket keltenek a golyótépte, foszlányokban csúg, vérrel áztatott zászlók. Atellenben vannak a franciáktól 1812-ben zsákmányolt zászlók.

A kerek teremben vannak elhelyezve a mesés értéket képviselő kincsek; vastag üveglapok fedik azokat.

Kezdjük a koronákkal, a legrégibb Comnenus Alexius görög császár ajándéka 1116-ból; rajta 257 drb ékkövel. Ediger, Kazán utolsó fejedelmének értékes koronája, 650,000 rubelre becsültik. A császári korona, 2500 ékkövel és egy nagy rubinnal közepén, értéke hat millió rubel. Iván Alexejevics koronája 900 drb gyémánttal. Nagy Péter koronája 825 briliánsal.

Nézünk a trónusokat. Itt van a cárné által használt trón, perzsa munka, 876 drb briliáns és 1223 drágakövel kirakva, értéke mintegy 20 millió rubel.

Kezdjük el a „Granowitájá“-n, melyet kövei fargása miatt fette palotának is hívják. Az egész egy óriási méretű alacsony teremből áll, a melyet két köröriási méretű oszlop tartja. Régen ez volt a kiballgatási zépen tömör oszlop tartja. Régen ez volt a kiballgatási terem. A falak szláv jelmondatokkal vannak díszítve. Innét egy folyosón át a „Terem“-hez jutunk. Különös épület, 4 emelet úgy van egymás fölé építve, hogy a felső mindig kisebb az alsó emeletnél. Az egész a külső oldalon folyosókkal van körülvéve, 10 kupola fedi az épületet. Belsejében rendkívül érdekes régi butorokat szemlélhetünk, még a XVI. századból valók. Fogalmat szemlélhetünk, még a XVI. századból. A Terem első terra-

száról beléphetünk a kis házikópalotába, mely pompás arany és ezüst edényekkel van felszerelve. A kápolna melletti lépcső felhaladva egy nyolcszögletű nagy terem tárol fel előttünk, ez a Wladimir rend tiszteletére rendezett emléktárgyakat használták. Innét a híres vörös lépcső felhaladva, jutunk a tulajdonképeni cári palotához. Belsejében 700 szoba létezik és 32 lépcső.

Az épület főrészeit az 5 lovagrend termei képezik, és pedig: a Szt. György lovagrendé. Ez 61 méter hosszú, 21 m. széles és 10-7 m. magas. Falai fehér alapon arany díszítés, gyönyörű csavart oszlopok tartják a mennyezetet. A padozat 20 féle faemből van kirakva. A terem egy asztalán remek kivitelű ezüst szobor áll, ábrázolja a hős Jermán kozák hehtmant, Szibéria meghódítóját; a doni kozákok ajándéka

Igen szép és impozáns az Alexander Newsky terem; vörös alapon arany díszítés. A falakat értékes festmények borítják, melyek Newsky nevezetesebb tetteit dicsőítik. A rend fennépén 4500 gyertya világítja a termet.

Az Andrási terem; kék alapon arany díszítések. Középen a cári trón, remek himzésű bársonnyal borítva.

Azután jó a lovag-gárda terem. A falakat két óriási festmény borítja, Mihailovits Alexei csapatszemléjét ábrázolja.

A Katalin rend terme; fehér-piros alapon arany díszítések. A pillérek malachitból vannak. Itt áll a cárnó trónszéke, melyen a koronázás után a nők bódolatát fogadják.

Ezen pazar fényvel kiállított termék után következnek a lakszobák hosszú sora.

Megemlítésre méltó a többi közt a hálószoba. A diszjagy előtt áll két tömör ezüst oszlop — verde antico-ból — értéke másfél millió rubel.

Hosszu lenne felsorolni a mesés értéket képviselő berendezéseket, melyek előtt bámulva áll meg az idegen és elgondolja, hány szegény muzsikot lehetne egész életére boldoggá tenni egy ily szobaberendezés értékével.

A „BÁCSKA“ tárcája.

A FEHÉR CÁR BIRODALMÁBÓL.

(Utí jegyzetek.)
Írta: **Latinovits Géza.**
(Folytatás.)

A Kreml kiemelkedő pontján áll a harmadik székesegyház, a „Blagowjestsensky“. A cároknak itt kereszteltek meg és itt tartották esküvőjüket is.

A kapu szárnyai vert ezüsből vannak s 190 kilogrammott nyomnak. A padlózat acbat lapokból van összerakva. Láthatjuk a híres doni istenanya képét is színarany keretben.

Tudvalevőleg 1812-ben a hadjárat alatt a franciák a templomokat istállóknak használták. Ekkor sok kincset raboltak el.

Felette érdekes építmény a nagy Kreml palota. A főépület kétemeletes, az emeletek erkélyszerűen építve egymásra. Három részből áll: a Granowitája, a Terem és Orusheinaja palotából.

A belsejét óhajtottuk meglekinteni, de belépti jegyet kelle kieszközölnünk a palotafelügyelőnél, melyet alapos kikérdezés után minden nehézség nélkül kiadott.

Kezdjük el a „Granowitájá“-n, melyet kövei fargása miatt fette palotának is hívják. Az egész egy óriási méretű alacsony teremből áll, a melyet két köröriási méretű oszlop tartja. Régen ez volt a kiballgatási zépen tömör oszlop tartja. Régen ez volt a kiballgatási terem. A falak szláv jelmondatokkal vannak díszítve. Innét egy folyosón át a „Terem“-hez jutunk. Különös épület, 4 emelet úgy van egymás fölé építve, hogy a felső mindig kisebb az alsó emeletnél. Az egész a külső oldalon folyosókkal van körülvéve, 10 kupola fedi az épületet. Belsejében rendkívül érdekes régi butorokat szemlélhetünk, még a XVI. századból valók. Fogalmat szemlélhetünk, még a XVI. századból. A Terem első terra-

szóló annak, azók felvé-

és képző kötelezi zott vala-

s bizonyít-zolják: gát és köz- g különös g fentebb

a katonai seletet. nem hala- esuk illeté- zve meg- valók a m. ltóságának ben és az a m. kir. -1. jelzésű utóbbi uta- zvénytárs-

s. f.,

ugy, hogy ha ilyen nem léteznék, annak létesítéséről kellene gondoskodni.

Reméljük tehát, hogy a megye érdemes törvényhatósága és a nagymélt. miniszterium bölcs pártfogása mellett ezental a közönség is meggyőződve társulatunk kulturális és aktuális fontosságáról s hogy e meggyőződésében nemcsak akkor fog a társulathoz fordulni, ha valamire szüksége van, hanem akkor is, a midőn ezen nagyjelentőségű s vidéken ritka egyesület szellemi és anyagi támogatása s felvirágoztatása forog kockán.

M-y.

A tűzoltók jubileuma.

A zombori önkéntes tűzoltó-testület 25 éves fenállásának emlékére 1898. évi július hó 16., 17. és 18-ik napjain megtartandó ünnepségeknek sorozata:

Első nap: Szombat, 1898. július 16.

Reggel 4 órákor riadó zenével.
Napközben az érkező vidéki tűzoltók ünnepélyes fogadtatása a vasúti pályaudvarban, onnét diszbevonulás a „Szent-György“-téri órszoba elé.
Lefutás után elszállásolása a vidéki tűzoltóknak.
Esti 8 órákor sorakozás az összes meghívott vidéki tűzoltókkal és más vendégekkel, különösen a zombori kaszinó egyleti és iparos dalárdával a „Szent-György“-téri órszoba előtt.
Esti 9 órákor faklyásmenet Sándor Béláné ömeltősége a zombori tűzoltók zászlóanyjának lakása a hódolatos tisztelgésre és üdvözlésre. „Hymnus“, éneklés a zombori kaszinó egyleti dalárda. Az üdvözlő beszédet mondja Trischler Károly.

Azután disztakarodóval felvonulás Trischler Ferenc polgármester ur lakása elé hódolatos tisztelgés és üdvözlésre. „Szózat“, éneklés a zombori iparos dalárda. Az üdvözlő beszédet mondja Buday Gergely tűzoltó-testületi elnök.

Második nap: Vasárnap, július 17.

Reggel 4 órákor zenekaros riadó.
Reggel 7 órákor sorakozás a tűzoltó vendégekkel az órszoba előtti Szent-György téren.
Reggel 8 órákor isteni tisztelet, a misét Buday Gergely tűzoltó-testületi elnök mondja.
Mise után diszmenet az összes tűzoltó vendégekkel tisztelgésül Trischler Ferenc polgármester ur és a városi törvényhatóság kiküldöttjei előtt.

Diszmenet után felállás a Szent Háromság téren felállított emlékművel szemben, melyről Trischler Ferenc polgármester ur üdvözlő a vendégtűzoltókat és köszönti a 10 és 15 éves szolgálati érdemeket az ezekre reá szolgált zombori önkéntes tűzoltóknak. Azután megkoszorúzza a vidéki tűzoltók zászlóinak, mi közben a zombori kaszinó-egyleti dalárda a „Szózat“-ot, az iparos dalárda pedig a „Hymnus“-t éneklés.

Dél előtt 11 órákor disztelés a városbába disztermében Trischler Ferenc polgármester ur diszelnöksége alatt.

- Elnöki megnyitó.
- Üdvözlések.
- A zombori tűzoltó-testület 25 éves multjának története. (Felolvasás.)
- Zárszó.

Déli 2 órákor diszbezdé.
Délután 6 órákor diszgyakorlata a zombori önkéntes tűzoltóknak a vármegyebáz keleti oldalán lévő térségen, aközben a vidéki zenekarok sétahangversenye a „Korzó“-kávéház és a „Polgári kaszinó“ előtti sétatéren.

Esti 9 órákor táncvigalom a „Vadászkürt“ szalóban.

Harmadik nap: Hétfő, július 18.

Reggel 4 órákor zenekaros riadó.
Reggel 8 órákor sorakozás az órszoba előtti Szt.-György-téren, onnét csoportos indulás a zombori önkéntes tűzoltók parancsnokának a vasúti indóház közelében fekvő szőlőjébe villásreggelire.

Reggel 10 órákor sétahangverseny a városi park-beli Hauczmann Ignác önkéntes tűzoltó bérelte kioszk előtt.

Délután 4 órákor sorakozás az önkéntes tűzoltók órszobájában, onnét 5 órákor indulás zárt sorokban zenekisérettel a „Sikara“ nevű városi erdőbe, itt:

- Tréfás látványosságok.
- Táncmulatság.
- Tűzijáték.

Kelt Zomborban, a zombori önkéntes tűzoltók 1898. évi április hó 17-én tartott közgyűléséből.

Czezner József, Czedler János, a zombori önkéntes tűzoltók parancsnoka.

Ujdonságok.

Személyi hir. Dombrádi Nagy Gyula m. kir. csendőrnagy ma reggel városunkba érkezett a helybeli csendőrszárnny és szakasz megvizsgálására.

A kereskedelemügyi miniszter 1897. évi 61677/Vl. számú rendelete szerint az építómesterei képzettség megvizsgálása céljából szervezett bizottságok által kiadott képesítések érvényét a szent korona országainak egész területére kiterjesztette.

Zombor sz. kir. város központi választmánya a képviselőválasztók névjegyzékének összeállítására iránt működését május hó 2-án kezdte meg s e célból aznap délután 3 órákor ülést fog tartani.

Az országos képviselőválasztói jog fenntartatása végett figyelemztetjük az adózó polgárokat, hogy mult évi adójukat folyó évi május hó 1-ig befizetni el ne mulasszák, nehogy választói jogukat a jövőre elveszítsék.

Meghívó. A zombor-vidéki rabsegélyző-egylet rendez évi közgyűlését 1898. évi április hó 24-én délelőtt fél 11 órákor tartja meg a zombori kir. törvényszék kisebb polgári tanácstermében, amelyre az egylet tagjai és az érdeklődők meghívotnak. Az elnökség.

Hazaifias ünnepély Gajdobrán. Gajdobráról írják: Gajdobra közég hazaifias közönsége is szépen megünnepelte az idei április hó 11-ikét. Az itteni kaszinó és a polgári kaszinó zászlói alatt testületileg vonultak a gajdobrai r. k. templomba, a délután 2 órákor kezdődött hálaadó letánián résztvevő; melynek végén az itteni férfiak 4 szolamban énekelte a vallásos Hymnuszt (Langer V.-tól). Ezután a templom és Szent-Háromság előtt emelt pódium körül a közönség elhelyezkedvén, bevezetésül a férfiak a Kölcsey Hymnuszt énekelte el. Ezt követte Schöffler Antal birtokos ünnepi és alkalmi (német) beszéde, ki a pódiumra lépve, lelkes szavakban ismertette a nap jelentőségét, kiindulópontjával együtt s a nagyszámú közönség általános tapsa és éljenzése között kiemelte, hogy március 15-ike azért minden jó hazaifias mégis csak örökre ünnepe marad, mert ez a nap mélyebben gyökerezik a szivekben, sem hogy azt valaha onnan kiküszöbölni lehetne. Beszédét a király és a haza éltetésével fejezte be. Ennek utána „Unsere Losung“ (Carl V.-tól) című éneket adta elő az énekkar zenekiséret mellett. Kevés színet után Múzer János lépett az emelvényre és elszavalta Petőfi „Talpra magyar“-ját németül: Auf Ungar stb. (melyet az esti műsor alatt Krall Károly magyarul szavalt el). Múzer szavaltatát követte a zenekar által eljátszott Szózat, míg végezetül a délutáni műsornak „Ludul és Druidák kara“-t (March aus Norma) énekelte a férfiak zenekiséret mellett. Mindezen részleteket a közönség élénk tetszése közepette taps és mozsárlövések tetőztek. Az így befejezett délutáni műsört mindkét kaszinó testületileg hallgatta végig, honnan mindegyik visszavonult a saját helyiségébe, nagy színetet tartva esti 8 óráig, mely idő alatt általános örömmilylvánulások, eltájtások, vendégek és rendezők éltetése stb. folytatódott. Több felleobogózt híz és az est bekövetkeztével kivilágított ablakok is voltak láthatók. Esti 8 órákor mindkét kaszinóban kezdődtek az elnöki megnyitók, szavaltatok, felolvasások és hazaifias énekek, amelyeket egyik kaszinóban tánc, a másikban bankett s majd a másikban is tánc követett és fejezett be.

Eljegyzés. Dr. Löwentheil Zsigmond pécsi orvos eljegyezte Schöffler Gina kisasszonyt, Schöffler Samu zombori földbirtokos és bizottsági tag leányát.

Iskolai ünnepély Apatinban. Apatinból írják: Az apatini polgári és elemi iskolák tantszablatára f. hó 16-án, azaz szombaton április 11-ikének emlékére iskolai ünnepélyt rendezett. 9 órákor az iskolaszék, előjáróság s a tanuló ifjuság tanítóik élén ünnepélyes istentiszteletre felvonult, melynek végeztével az ifjuság nemzeti színű zászlók alatt milleniumi érmekkel s nemzeti kokárdákkal feldisztve az iskola udvarán sorakozott. Itt ünnepi beszédek, szavaltatok s énekek által emelt módon megünnepeltetett a nagy nemzeti ünnep. Áldás kísérje tantszablatunknak eddigi hazaifias szellemi működését, mert dacára, hogy községünk lakossága németajku, mindamellett a magyar nyelv és szellem fogékony szívre talált s a magyarosodás óriási lépésekkel hódít községünkben.

Április 11-ike Torzsán. Folyó hó 11-én d. u. 4 órákor a helybeli polgári olvasókörben a miniszterileg engedélyezett magániskola szép ünnepélyt rendezett. Miután a növendékek a Hymnuszt két hangon elénekeltek, Holzmann Ignác tanító német nyelven magyarázta a nap jelentőségét s miután ugyanezt egy növendék magyar nyelven elmondta, a hazaifias dalok és szavaltatok egész sorozata következett, melyeket a németajku növendékek elég csinos magyarsággal és hangsúlylyal adtak elő. Különösen nagy tetszést aratott Tóth: „Kik voltak a honvédek?“ című költemény, melyet 2 növendék párbeszéd alakjában oly hatással adott elő, hogy a közönséget meglepte. A Szózat eléneklésével a szép ünnep véget ért. Egy jelen volt.

Ünnepontok. Veprovácon is megünnepelték április hó 11-ét. Akadtak azonban értelem emberek, a kik a szép ünnepélyt kövek hajigálásával stb. megrontani akarták. Hazafiatlan tervük azonban nem sikerült, mert az a két-három darab kö nem lobasztotta le sem az ünnepelési kedvet, sem a hazaifias lelkesedést. A község lakossága s mindenki, a ki ezt a hirt elolvassa, megvetéssel sújtja az értelem tüntetőket.

Egy körözött család elfogatása. Thurszky Jenő főkapitány kiváló rendőri sikert aratott. Egy régen körözött család fogott el, aki az igazságszolgáltatás szigora elől — ugy látszik — Zomborban akart menekedni keresni. Szamek Miksa (Márk) a neve az illetőnek; a pécsi kir. törvényszék körözötti már jó ideje család büntette miatt. A gyanus külsejű idegen magának a főkapitányuk tűnt föl; egy rendőrral maga elé hívatta s a személyazonosság megállapítása után letartóztatta. Szamek különben tartalékos honvéddhadnagy, amint a körözvény mondjá. A rendőrség tegnap átadta a helybeli kir. ügyészségnek.

Marhasó-árda. Apatinban a marhasó könynyebb beszerezhetése végett marhasó-árda állították fel. Ennek betöltése végett az irásbeli versenytárgyalás május hó 5-én d. e. 9 órákor tartatik meg. Az irásbeli zárt ajánlatok 120 frt banatpénzzel május hó 5-én d. e. 8-ig nyújtandók be.

Rablás és késelés. Vucokovits Tósa zombori lakos hosszabb ideig vadhazasságban élt Dukits Milana szül. Brancus Krisztinával. Mem régebben összeváltak s elhagytak egymást; az asszony nem szívellette többé a brutális természetű férfit. Vucokovits Tósa szörnyen bántotta az asszony közönye s ezért bosszút forralt. Tegnap hajnalban berontott az asszony lakásába s ott garázdálkodni kezdett. A mi a keze ügyébe került, azt mind fölpakolta, hogy magával vigye. Dukits Milana természetesen ellenszegült; Vucokovits azonban kést rántott s a volt kedvesét össze-vissza szurkálta. A gonosz férfit a rendőrség elfogta s átadta az ügyészségnek. Vucokovits Milana sebei — az orvosi vélemény szerint — igen súlyos természetűek.

Jóváhagyás. A belügyminiszter a szegbegyi temetkezési egylet alapszabályait jóváhagyta.

Tűz Tegnap délfelé tűz volt városunkban. A tűzilármára felriadt az egész város, de szerencsére nagyobb veszély nem volt. A Konyovits-utcában égett egy kis szalma-rakás. Mire a tűzoltók oda értek, a tűz már el volt oltva.

Névmagyarosítás. Belügyminiszteri engedéllyel vezetékneveiket magyarosították: Kohn József, Jankovázi lakos, valamint kiskoru Sándor és Adorján fiai „Körösi“-re és Sebőner József, bács-földvári lakos, valamint kiskoru Gyula, Lajos, László és Sándor „Szép“-re.

A perza sah Abbas által ajándékozott trón 2300 drágakövel. A Feodorovits Mihályé 1800 ékkövel. Nagyon nehéz mind felsorolni, de láthatjuk már ezekből is a mesés értéket, melyek itt őriztetnek. Eddig azt hittem a szultán kincstára Konstantinápolyban az első a világon, de látva a moszkvait, ennek kell az elsőséget megadni.

A kerek terem mellett vannak az asztali étszerek, serlegke kiállítva.

Pompás a 120 személyre való zománcozott arany étkező eszköz, melyet Alexei Mihailovits készítettett, az aranyértékénél nagyobb a munka értéke. Rettenetes Iván hatalmas ivó lehetett; láthatjuk 2 méter magas ezüst kupáját.

Késő délután lett, mire bevezették a Kreml tüzetes megtekintését. Valósággal szédültünk a káprázatos fény és pompától, mi e tündérpalotában honol.

Elsétáltunk a nem messze fekvő „Moskowskija“ traktir épülethez, hova korgó gyomrunk vonzott.

Moszkva és Pétervár híres kitűnő éttermeiről, melyek vetekszenek a francia metropolis, Páris restaurants-jaival.

Az elsőrangú éttermek ugy Moszkva, mint Pétervár külön palotákban léteznek; földszinten vannak a gardes robes-ok, mosdó és egyéb helyiségek, az I. emeleten kisebb-nagyobb éttermek és chambré separée-kat találunk. Az étteremben rendszeren áll egy nagy orchestra, mely elcsépeelt operetteket játszik, az orosz vendég nem engedi el a zenét étkezés közt.

Minden egyes asztalnak külön pincérje van, ki ételt, italt és a számlát hozza. Úgyes, fűge kozákok ezek, igen tisztán öltözködnek. Nyáron fehér nadrágot, fehér, terdig erő kabátot viselnek, a kabát a derékon vörös schawillal van átkötve.

A „Moskowskija“ I. emeletén, az utcára szolgáló nyitott erkélyek egyikén foglaltunk helyet, érdeklél szemléltük az alattunk nyugzó tarka életet.

Az orosz éttermekben déli 12 óráig potom egy rubelért adják a zakuskát, mely rendszeren áll a híres asztracháni nagy szemű caviar, hering, hideg hús, retek-ből, hozzá kap a vendég „vodkát“ (roszpálinka) ad libitum. Egész jól nélkülözni lehet az ebédet ily bőséges reggeli után.

Későn levén, ebédet rendeltnk, mely meghatározott áron adatik. A legolcsóbb 2 rubel 50 kjopek. Vegyesen orosz és francia módon készített eledelek kerülnek az asztalra. Pompás az orosz káposztaleves, a levebbe nagy darab hús is tesznek; igen kiadó étel. Általában majd minden orosz módon készült leveshez húst is adnak. Izletes étel a malacpecsenye savanyu lében, tormával, ezt „Batvinya“-nak hívják. Moszkvában kitűnő sört is gyártanak, mely vetekszik az osztrák készítménnyel.

Tudvalevőleg Oroszthon kevés vidékén terem a bor, csakis a Krim és Kaukázusban. Felette nehéz, tüzes borok, óvatosan kell velük bánni, mert még egy bácskait is földhöz vágják.

Ebéd után az utcai életet tanulmányoztuk, mely felette érdekes és változatos.

Európában egy város sincs, melyben annyi különféle nemzetiséget, oly sokféle népviseletet láthatunk, mint Moszkvában. Kaleidoskoposzerű képek vonulnak el szemünk előtt egy rövid séta folyamán. Itt látunk orosz papot, hosszú barna köpenyben, kerek süveggel, torzon-borz bajusz és szakállal. Majd harcias cserkeszt, prémezt piros kaftanba burkolva, mely a derékon át van kötve, fején hegyes sipka. Öve telve tűzközdve művészi eszen kidolgozott fegyverekkel. Mellén patrontartók. Jellegetes tatár és kalmuk előkelők színes selyem kaftánokban. Fejükön a kerek füveg perza süveghez hasonló. Majd látunk török, görög, perza kereskedőket. Egyszerűen öltözött, de azért gazdag orosz kereskedőt, fején a régi divatu orosz prémsipkával. Muzsikót a bó inggel (ruboschka), a terjedelmes bugyogó (partki), melyet a hosszú csizmákba (ssapagi) dugnak. Az orosz nők nemzeti viselete nem nélkülöz izlést. A fő ruhadarab a rendes szürke színű kabát, a „ssarafan“, ünnepen még erre jó a gyöngyökkel disztett „kakoschnik“. A felső ruhát képezi a „schugoi“. Télen hosszú bundát hordanak, mint a férfiak. A férjes asszonyok hajukon gyöngyökkel disztett, partához hasonló fejdiszt viselnek. Mindenesetre tulnyomó az európai viselet, habár uniformissal is lépten-nyomon találkozunk; az egyenruha viselés nagyobb arányokat öltött, mint Németországban, pedig mint tudjuk, ott igen el van terjedve.

Este kihajítottunk a híres „Eremitage“ kertbe, hol az előkelő világ szokott találkozni. A kert nagy kiterjedésű területen sokféle szórakozás kínálkozik, így variété előadások, nyit szinpadon színház, nagszerűen berendezett éttermek, céllövőde és egyéb szórakozások. Az egész etablissement egy vállalkozóé. Szép időben zsufolyva szokott lenni. Okos intézkedés, hogy csak egyszer kell belépti jegyet váltani és ezzel végig lehet nézni az összes előadásokat, kivéve a fedett színházat, hol az ülőhelyért külön kell fizetni. Zakó rávett, néznők meg a színházi előadást. Kaptunk jegyet, de hátul és méregdrága a legutolsó hely is. Ha jól emlékszem, egy jegyért fizettünk 2 rubelt.

Az előadással megjártuk; egy vigjátékot adtak elő orosz nyelven, az előadásból sem én, sem Zakó egy kukkot sem értettünk, csakhamar kezdett a dolog unalmas lenni, ezért is rövid félórai tartózkodás után elhagytuk a színházat, veszni hagytuk a jegyért kiadott obulusokat. Kárpótolt bennünket a különböző nyitott szinpadon folyó előadás, ez mind nemzetközi jelleggel bír, chansonneite énekesnők, acrobaták, idomított macskák és egyéb ily bohóságok. Színházjegyünket felajánlottuk a kertben ögyelgő két orosz tanulóknak, de azok megvetőleg utasították vissza. Csakhamar a kertben levő egyik étterembe mentünk értekezni. Egy hosszú nyitott verandán voltak a terített asztalok, pompás ezüst étkező eszközök, kristály poharakkal. A pincérek kifogástalan fekete frakkban szolgálnak fel. Hanem azután a fizetésnél ugyancsak borsos árakat számítottak fel, a szép teríték néhány kékhajú rubelbe került.

(Folyt. köv.)

Hangverseny és műkedvelői előadás Apatinban. Apatini levelezőnk írja: Az apatini kaszinó-egyesület 1898. évi április hó 16-án az Andráz-féle vendéglő összes termeiben az 1848. évben szerzett szabadságunknak emlékre zártkörű hangversenyt és műkedvelői előadást rendezett esti 8 órai kezdettel. Műsor: 1. „A szabadság ünnepe.” Szini költemény. Irta Kozma Andor. Közreműködtek: Balás Melánia, Balás Leona, Rátay Blanka kisasszonyok; továbbá Horn Ádám, Kressák Pál, Malonyay Béla, dr. Mészöly István és Prohászka József. Az előadás minden tekintetben remekül sikerült. Balás Melánia kisasszony játéka magas színvonalon áll, lelkes, lélekemelő s érzéletes volt. Balás Leona kisasszony, mint a szabadságharcban megsebesült honvéd megkoszorúzója, görög tüz kivilágítás mellett felette idilli s atszellemült megjelenés volt. Rátay Blanka kisasszony bár rövid szereppel bírt, de annál hatásosabb volt játéka. A férfi szereplők is természetesen derekasan helyt álltak a s fényes sikerben nekik is nagyrészt volt. Magától értetődik, hogy a balás közönség különösen a darab női szereplőit nagy ovációban részesítette s minden módon igyekezett osztatlan elismerésének zajos kifejezést is adni. Ezután következett a műsor 2-ik pontja: „A magyarok Istene.” Petőfitől. Szavaltá Rebák Erzsike kisasszony, kinek lelkesült, precíz szaválata nagy hatást keltett s bátran állítható, hogy az est sikerében neki is orozslánrésze van. A lelkes tapsokból s őszinte tetszésnyilvánításból neki is bőven kijutott. A 3. pont. Szóló ének. Énekelte Schaffer Jakab, az uri banda: Pukáts Gyula, dr. Longauer Lajos, Prohászka József és Kressák Pál által kísérvé. Schaffer éneke röviden mondva remek volt; az uri banda kísérete pedig a közönségnek nagyon tetszett. A rendezőség az összes női szereplőket remek csokrokkal lepte meg, melyet minden biznnyal kedves emléktől fognak megőrizni s édes emlékek fognak a páratlanul jól sikerült mulatságra visszaemlékezni. Hálatalanság volna megfeledkezünk Zsuffa Antalról, mint a kaszinó-egylet elnöke s a darab rendezőjéről, ki fáradságtalanul nagy buzgalommal rendezett mindent. Elküvetett mindent, hogy a siker diszessége s tetszetőség által külsőleg is minden tekintetben érvényre jusson. Előadás után a fiatalok csakhamar táncra perdült. Szünóra alatt Zsuffa Antal lelkes toasztban felköszöntötte az összes szereplőket. A kedélyes mulatság csak reggeli fél 6 órakor ért véget, mikor a kedves táncosnók egy kellemesen eltöltött éj emlékeivel s számosan Ámor nyilainak keresztjétől megsebezve s a táncról kimerülve döltek Morpheus ölelé karjai közé.

Névmagyarosítás. Koch Béla, zombori pénzügyigazgatási állami végrehajtó, vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel „Szakács“-ra magyarosította.

Csalás hamis pénzzel. Sebilies Sesics Pája újvidéki lakos iparszerűleg úzi a hamis pénzzel való csalást. Legutóbb egyik társával, Pajics Dusan kámenici lakóssal, egy kovili embert, Algimovics Milant, csaptak be. Valami kékre pingált papírdarabot hamis ezres gyanánt adtak el neki. A turpisság persze nem sokáig maradt titokban. A károsult bement az újvidéki rendőrséghez s ez a személyleírás után felismerte Schlicset, s le is tartóztatta.

Névmagyarosítás. Lutz Antal, m. kir. pénzügyi vigyázó ő becei lakos, vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel „Hunyadi“-ra változtatta.

A szocialisták tüntetése. A Bács-Topolyai Hírlap írja: O-Morovicán a most lefolyt héten a szocialisták tüntetést rendeztek a munkásigazolványok kiadása ellen, mintegy 200 szocialista gyűlt össze Farkas Sándor házában s hozzájuk csatlakozott mintegy 400 gyermek és asszony, az ilykép 600 főre szaporodott tömeg tüntetőleg járta be a közeget. Császár Péter főszolgabíró azonnal kiment a helyszárra s vizsgálatot azonnal megindította s a kolompok ellen a szabadkai ügyészségnél a büntényítő eljárás folyamatba tetetett.

Egy kis statisztika. Az emberi nem apadására vonatkozólag a népszámlálási adatok alapján dr. Farr a következő átlagos számokat állapította meg: Egy millió ember közül az első évben 150,000 hal meg, a másodikban már csak 53,000, a harmadikban 28,000. A 13-ik évben a halottak száma már csak 4000. A 60-dik életévet csak 370,000 éri el, a 80-dikét 97,000, a 85-iket 31,000, a 95-iket 223 s 108 év múlva már csak egy marad életben.

Művészet és irodalom.

Egy népies vállalat. A szocialis mozgalmak tárgyalása közben még parlamenti körök is hangsúlyozták a népies iratok szélességét. Erdélyi Gyula magyaros zamatu stilusa révén gyorsan hirre vergődött és a népet jól ismerő író „A Magyar” címen szórakoztató havi újságot szerkesztett, melyben a jó magyar gondolkodást, szokásokat, jellemet és kedélyt erősíti. A havonként megjelenő illusztrált újság előfizetési ára 1 forint 20 kr. Földbirtokosok, bérlok, gyárosoknak jó alkalom, hogy azt alkalmazottaik, cseledekik számára megrendeljék. Kiadóhivatal Budapest I. Városmajor utca 28., honnan kívánatra mutatót küldenek.

A „Vasárnapi Újság” április 17-iki száma 17 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „A királyról” (a király legújabb arcképeivel, Koller utódai 1898. márc. 1 én fölveti fényképei után). — „Kivándorlóhoz.” Költemény Dömény Józseftől. — Regénytár: „Dama.” Történeli körkép. Irta Bakcsay Sándor. (Kinnach László rajzaival). „Spanyolországi levelek egy tekintetes urhoz” Delitől (képekkel Granadából és Kordovából). — „Sinház:” „Egy estély” és „A Kápolna” előadása a Nemzeti színházban” Sztry Dénestől. — „Szt. Gellért” Borovszky Samutól (képpel Turý Gyulának a műcsarnok tavaszi tarlatán kiállított festménye után). — „A budai jótékony nőegylet és elnöke, ögróf Pallavicini Edéné” (arcképpel). — „Az ápril 11 iki ünnepe” (képpel Ellinger Edének az országgyűlés disztülésén felvett pillanatnyi fényképe után). — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendszeres heti rovatok. „A Vasárnapi Újság” előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Újdonságokkal” együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest IV., egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre csak 1 frt 20 kr.

AMERIKÁBÓL AMERIKÁRÓL.

(Virter Fernex leveleiből.)

Közi: **AVUNCULUS.**

I.

New-York, 1897. május 17.

Két heti utazás után végre ide érkeztem, idegen ég, idegen nép közé. Tízemeletes házak alatt, a kinaiak és szerencsével vegyes járókelők között sétálva, egy kis pihenőt tartok egy sörcsarnokban és papírra öntöm e sorokat.

Általában véve New-York igen érdekes város. Az a bámulatos építkezés, mely itt van, azok a propellerek itt, a melyek 50—60 kocsi lovasul és 500—600 embert egyszerre visznek át egyik városrészből a másikba, valóban bámulatra méltók. New-York egy nagy szigeten van építve, körülötte más szigeteken vannak a külvárosi részek. Egy nagy hibája van csak e városnak és ez az: hogy rémitó drága. A pénzegység a dollár, ez 2 frt 50 krt ér. A legkisebb pénz az 1 cent, 2 1/2 kr, de ilyen alig van forgalomban s forgalmi pénzek közül a legesekélyebb az 5 cent. A villamos vasut, a pohár sör, a cipőtisztítás az utcan: minden 5 cent.

Specialitása New-Yorknak a temérdek orfeum. Minden utcában van vagy pár száz. Beléptidj sehol sincsen. Az ember bemegy, megiszik egy pohár sört és élvezi az előadást. Ezer és ezer ilyen van; némelyike bámulatos nagy, magába foglal 10,000 embert és első rangú művésznők lépnek fel.

Különösen feltűnt nekem, hogy mennyi gyönyörű nő van itt és mily sikkelt öltözködnék. A nők azonban itt az urak. Törvény tiltja és a legsúlyosabb börtönbüntetés óvja őket attól, hogy az ember őket például csak megszólítsa az utcan.

Itt már igen meleg van és tegnap kiűn voltam az egyik fűrdőben a tengerparton.

A munkabeosztás itt szép. Reggel 9 és fél órakor kezdődik és tart 5 óráig este; akkor mulatni megy mindenki. Szombat déltől hétfő délig pedig meg az üzletek is zárva vannak és keresma sincs nyitva. A legtöbb koresmában letilni nem lehet. Az uralkodó ital a sör és pálinka. Bort itt alig láttam.

II.

New-York, 1897. október 27.

Utolsó levelem kelte és a mai között azon tapasztalatot szereztem magamnak, hogy az ember életében nem az érdem, sem az akarat, sem az ambíció a főtenyező, hanem a véletlen. Ezen tapasztalat révén kitanultam azt is, hogy a szerencsének csak egy tistóke van s a ki azt a kinalkozó alkalmommal meg nem ragadja, az nem érdemli meg a szerencsét. Én megpillantva a szerencsének egyik amerikai tistókéit, azt megragadtam és egy hét óta beleygírtém magam egy állásba, mely lépésom lesz az előretörés magaslátán.

Egy nagy szállodában, a világ legnagyobb szállodájában, francia és német nyelvtudományom révén, az ellenőrzési irodában nyertem alkalmazást.

Arról a fényről és pompáról, mely szállodámat elsőrangúvá emelte a világban most csak annyit mondok, hogy 32 millió dollárba került a teljes felszerelés és a 2100 szobát 3250 személy tartja rendben. Az edény és evőeszköz valódi ezüst s a szálloda a föld színe felett 14 emeletes, a föld alatt pedig négy emeletes.

A new-yorki téli élet most veszi kezdetét s a Waldorfbau naponta vannak fényesen fényesebb magánestélyek, miket az amerikai „felsőbb tizezer” társasága rendezget.

Az a fényezés, az a mesés pazarlás, mit ez a nép véghez visz, bizony egy európainak még csak álmban sem jutna eszébe. — A szállodai élet maga is rendkívül érdekes. A természességű folyosókon, melyek nehéz szőnyegekkel borítják és fűtve vannak, este hatkor corsot tart az előkelőség. Ugy mint nálunk a vaczi-utca, úgy jönnek ide az emberek este 6-kor és maradnak 12-ig; csak azzal a külkémbséggel, hogy a hölgyek a legpazarabb báliteltében, a férfiak pedig frakkban vannak s a hotel földszinti részein berendezett számtalan termetek (társalgó termek) előzőnlő társaságok semmivel sem különbözök egy budapesti előkelő zsúr képénél. — Általában az igen gazdag amerikai, hacsak nagy számú családja nincsen, nem lakik palotájában, hanem szállodában. Itt meg van a kényelem minden aprólékossága, egész a vagyonezelésig, a mennyiben t. i. a szállodában külön nagy bank van, annak kebelébe tartozván, s e bank elvégez minden pénzügyletet. Hogy a Waldorf mily alkotás, arról egyébként köteteket lehetne írni. Többek között: minden lakója, vagy alkalmazottja, sőt mindenki, a ki kapuján belül van, addig, a míg falai közt tartózkodik, biztosítva van baleset, élet, sőt lopás ellen is. A „Waldorf“-nak Cuba szigete mellett „Key West” szigeten szivargyára van. Saját üveg- és porcelángyára és a házban (a pince harmadik emeletén) van az érdekes jéggyár a kristálytisza nagy tömegű jég előállítására. A legfelsőbb emeleten vannak a gép mosó-intézetek és vasalók. Azonkívül saját postahivatala, saját sürgönyközpontja, saját kábelje van Európába.

Erdekes, mikor egy vendég száll a hotelbe. Először is a csomagok és ő maga atvéve a szálloda keblébe, azon perctől fogva, a mint nevét a könyvbe bejegyezte, egy centet nem kell kiadnia semmire. A megérkezés pillanatában sürgönyileg és a legnagyobb titokban jelentés történik a titkos rendőrség igazgatóságához, a hol 24 óra alatt megtudnak az új vendégről mindent, még azt is, hogy mi volt tíz év előtt s talán még azt is, mi lesz!

És a vendég, ha „jó” mindent kap, a míg a szállodában lakik, sőt vásárolhat portékát a városban, pénzét vehet fel, amikért a Waldorf jótáll.

És mily érdekes az amerikai humberg e tekintetben.

A Waldorf ezen eljárása természetesen csak reklám. Ha a vendég egy üzletben hivatkozva a Waldorfbau, bevásárolni akar hitelre, az üzletlajdonos, anélkül, hogy a vendég csak sejténé, titkon telefonál a Waldorfbau: „meddig jó ez az ember?” s a két perc alatt érkezett választ nem is veszi észre a vendég.

Saját közjegyzője, saját orvosai, a kik mind benne laknak a házban, saját külön kórháza, patikája; saját fogatai: négylovas jukkerkocsi, hátsálovak, inassereg minden baktra, — mindene van ennek a háznak, mely 14 emeletes a magasba és négy emeletes a pincében s területre akkora, mint az Erzsébetvár.

Vagyonilag pedig úgy áll, hogy éjjelkor is bevan s készpénzzel kifizet egy félmillió dolláros checket házi pénztárból. Sőt pénzügyleteket is csinál, akár a hazai takarékpénztár.

Kittinó orchestrum játszik reggel és este. A zenét azonban nem látni, el van dugva s csak hallani lehet. Gyönyörű a szállodai 24 apród különleges liberiában s magas székeken ülve sorjában.

Alig képzelhető, minő lesz az elsején megnyíló új része, az „Astoria” hotel, ha a régi annak egy harmad aránya csak. A „Waldorf” és „Astoria” egy és ugyanaz, csak azzal a különbséggel, hogy az épületek két része megoszlik két Astor unokatestvér között. November elsején lesz az ünneplés megnyitása az új épületnek s ennek a napnak ép oly ünneplésessége lesz s az ünneplés ép olyan nagyféle lesz, mint akár egy kiállítás megnyitása nálunk.

NYILTTÉR. *)

Köszönetnyilvánítás.

Fogadják mindazok legőszintébb köszönetünket, kik mély gyászunkat részvétükkel enyhítették. Zombor, 1898. évi április hó 20-án.

Özv. Eirich Lászlóné és családja.

Univ. Med.

Dr. Dálnoki Adolf

fogorvos,

lakik Zomborban, kis szerb templom-utca 241. sz. a. Krizmanits-féle házban (a kereskedelmi iskola mellett).

Rendel: délelőtt 9—12. délután 2—5.

8—7

*) Az e rovatban közlőtekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Helyettes szerkesztő:

SZALAY FRIGYES.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

600 holdas

prima birtok Bács megyében, közel az állomáshoz, a legmesszebb menő fizetési feltételekkel — részfizetésre — jutányos áron eladó. Részletekkel szolgál a megbízott:

Jónás Samu,
BUDAPEST, Andrassy-ut 51.

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.

1824. sz.

alisp. 1898.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy öngyméltósága a kereskedelmügyi m. kir. miniszter ur 1898. évi április hó 14-én 22445/1898. sz. alatt kelt intézvényével dr. Barthos Andor miniszteri titkár ur vezetése alatt az O-Becsetől Újvidékig és a Vaskaputól Titelig tervezett h. é. vasutrá vonatkozólag és pedig a fónval 0-536., és a szárnyvonal 0-306. szelvényei közé eső szakaszaira nézve az alábbi sorrend szerint foganatosítandó közigazgatási pótbéjárású rendelt el.

Egyben a nagyméltóságú m. kir. miniszter urnak 1896. évben 46181/1896. sz. alatt kiadott intézvénye, valamint az 1881. évi XLI. t. c. kiasajátítási törvény 34. §-a alapján mindazon érdekelteket, kik ezen vasutépítés által érdekelve vannak, ezennel felhívom, hogy jogos érdekeiknek megóvása és jogos kérelmeik vagy észrevételeiknek előadása végett a közigazgatási bejárásón vegyenek részt, vagy magukat ott képviseltesék.

A közigazgatási bejárás tárgyalások a következő helyeken és időben fognak megtartani:

1. O-Becse községében 1898. évi április hó 26-án délelőtt 10 órakor O-Becse és Bács-Földvár községekre nézve.

2. Zsablya községében 1898. évi április hó 27-én délelőtt 9 órakor Csurogh, Zsablya és Goszpodince községekre nézve.

3. Temerin községében 1898. évi április hó 28-án délelőtt 9 órakor Temerin, Jarek, Gardinovec és Vilova községekre nézve.

4. Újvidék városában 1898. évi április hó 29-én délelőtt 9 órakor Újvidék szab. kir. város és Káty községekre nézve.

5. Újvidék városában 1898. évi április hó 30-án délelőtt 9 órakor Tiszakálmánfalva, Felső-Kovil, Alsó-Kovil és Kovil-Szt. Iván községekre nézve. Zombor, 1898. évi április hó 19-én.

KARÁCSON,

alispán.

Czeisel József

gazdasági gép- és mechanikai műhelye, fémöntőde

Zombor,

Zarándok (Sóház) utca 105. szám.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy Zomborban, a Zarándok (Sóház) utcában

gazdasági gép- és mechanikai műhelyt

nyitottam és

fémöntődét

felállítottam.

Elvállalok mindennemű gépek elkészítését és kijavítását.

Cseplőgépek, stabilgépek, gőzkazánok, motorok, darálóok, szecskavágók, fecskendők, szivattyúk javítása elfogadtatik és a legjutányosabb áron és gyorsan eszközöltetik.

Vízvezeték elkészítése és berendezése, ugyancsak házi sürgönyök és telephon-berendezések és e szakmába vágó hasonló munkák elkészítésére és berendezésére vállalkozom.

Épület- és mulakatos-munkák, bicikli és varrógép-javítások elfogadtatnak.

Tisztelettel

Czeisel József.

5-1

Pályázati hirdetmény.

Wekerlefalva községében megüresedő községi irnoki állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Javadalmazás: 300 forint készpénzfizetés, 20 frt helyettes anyakönyvvezetői tiszteletdíj, szabad külön lakás, fűtés és világítás a község házában, ingyen ebédkoszt a jegyzőnél s némi mellékjelvédelem.

Pályázni óhajtok felhívtnak, hogy kellő minősítéstük és a német nyelv bírást igazoló kellőleg felszerelt kérvényüket **folyo hó 28-ig** alulírt községi elöljáróságnál nyújtsák be. Megválasztandó állást folyó évi május hó 1-én elfoglalni tartozand. Gyakorlattal bírók előnyben részesülnek.

Wekerlefalván, 1898. április hó 14-én.

3-2

Elöljáróság.

Tanonc kerestetik.

Egy jó házból való fiú, ki a német és kevésbé a magyar és szerb nyelvet bírja, rőföskereskedésben azonnal felvétetik.

Hódsághon, április hóban.

3-1

Korény Béla.

3828. sz. 1898.

Pályázati hirdetmény.

O-Futak, Uj-Futak, Begecs, Glozsán, Kulpin és Petrovácz községekből álló XVIII. számú kéményseprői kerületben elhalálozás folytán üresedésbe jött Petrovácz község székhelyiely bíró kéményseprői állásra, mely Bács-Bodrogh vármegye tekt. törvényhatósági bizottsága által 1885. évben 1020. sz. a. alkotott szabályrendelet 4. §-ában megállapított javadalmazással van egybekötve, pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, miszerint az 1884. évi XVII. t. c. 49. §-ában megkivánt képesítést igazoló bizonylatokkal felszerelt kérvényüket **legkésőbb folyó évi május hó 10-ig** nálam benyújtsák.

Megjegyzem, hogy a kinevezendő kéményseprő, a mennyiben a kéményseprői kerület idővel megosztatnék, működési köze csakis a petrováci székhelyiely bíró kerületéhez tartozandó községekre fog kiterjeszkedni.

Ujvidek, 1898. évi április hó 17-én.

Krudy,
szolgabíró.

3-1

4187. sz. 1898.

Hirdetmény.

Pivnicza községben létesített óvodánál egy óvónői állás üresedett meg.

Az óvónői évi fizetése 360 forint készpénz, 60 frt cseléd tartás, ugy szabad lakásból áll.

Folyamodók kérvényeiket **május 5-ig** hivatalomhoz nyújtsák be.

A magyar nyelven kívül szükséges a tót nyelv ismerete is.

Kelt Hódsághon, 1898. évi április 14-én.

VISSY,
főszolgabíró.

3-2

Legnagyobb kerékpár-raktár
és javító-műhely egész Dél-Magyarországban.

14 leghirnevesebb gyártmányok egyedüli gyári raktára.
Kayser, Stiria, Dürkopp, Seidel Nauman, Premier, Regensch, Dourange, Bambusz, Columbia stb.

kerékpárok és alkatrészek állandóan raktáron, **használt kerékpárok becséreltetnek.**

Javítások, nickelézések és emeillirozások elfogadtatnak, amelyek saját műhelyemben gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

!! Világhírű Continental gummik egyedüli gyári raktára !!

Az elképzeltető leggyorsabb kiszolgálásra, olcsó árakra és kedvező fizetési feltételekre t. vevőim számíthatnak.

Kiváló tisztelettel

TELTSCH GÁSPÁR
ZOMBOR.

251. szám
bv. 1898.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a hódsági kir. járásbíróóság 2074/1898. számú végzése által dr. Legrand Ferenc hódsági ügyvéd által képviselt A II. parabutyi segélyszövetkezet javára Kovács Mihály Pivnicza lakos ellen 300 frt tőke, ennek 1897. évi február hó 17-ik napjától számítandó 8% kamatai és eddig összesen 45 frt 01 kr perköltés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 425 frtra becsült lovak, tehének stb. ből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladotnak.

Mely árverésnek a 2557/1898. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Pivniczán alperes lakásán leendő eszközölésére **1898. évi május hó 3-ik napjának délutáni 4 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. § a értelmében a legtöbbet ígérnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az előírt ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Hódsághon, 1898. évi április hó 16-án.

Vaczy János,
kir. bír. végrehajtó.

Kiadó lakház.

Belváros, Aranygerenda-utcában levő 51. sz. ház, mely 4 szobából, 1 konyhából és egy fűskamrából áll, **f. évi május hó 1-től** kiadó.

Bővebb felvilágosítást nyújt **Ukicsévits B. Pál,** gör. kel. szerb egyházközség pénztárosa.

557. sz.
kig. 1898.

Árlejtési hirdetmény.

Bulkesz község alulírt elöljárói részéről, Bács-Bodrogh megye tekintetes törvényhatósági bizottsága folyó évi 293/község. szám alatt hozott határozatában nyert meghatalmazás folytán ezennel közhírré tétetik, miszerint a fenti határozattal engedélyezett községi kisdudóroda építési munkálat 1223 frt 30 kr. kiküldési ár mellett nyilvános árlejtés útján **folyó évi április hó 27-én délelőtt 9 órakor** község házuknál ki fog adatni.

Árlejtési szándékozók tartoznak az árlejtés megkezdése előtt a kiküldési ár 10%-át vagyis 122 frt 33 krt készpénzben az árlejtést vezető községi bíró kezéhez letenni.

Az építési munkálatra vonatkozó feltételek, tervek és költségvetés naponta a hivatalos órákban a község jegyzői hivatalban megtekinthetők.

Végül megjegyezzük, miszerint a vállalkozóval az árlejtés eseményéhez képest kötendő szerződés a községre nézve csakis a vármegye alispánjának jóváhagyása után lesz kötelező.

Bulkesz, 1898. április 17.

Tessényi István,
jegyző.

Jung Jakab,
bíró.

1272. sz. 1898.

Gabonaeladási hirdetmény.

Alulírott erdőhivatal részéről közhírré tétetik, hogy az 1897. évben teljes mivelés útján termelt és az alább megnevezett magtárakban elhelyezett tiszta buza, rozs és zab és pedig:

1. A bodrogh-monostorszeghi magtárban 132 métermázsza rozs.
2. Ugyanott 616 métermázsza zab.
3. Az apatini ket magtárban 980 métermázsza zab.
4. A palánkai magtárban 417 métermázsza tiszta buza.

5. Ugyanott 3121 métermázsza zab az alulírott m. kir. erdőhivatal irodájában **1898. évi május hó 4-én délelőtti 9 órakor** megkezdendő nyilvános árverés útján felsőbb jóváagyás feuttartása mellett a legtöbbet ígérőnek eladatni fog.

Az árverési és szerződési feltételek az alulírott erdőhivatalnál és az illető erdőgondnokságoknál, ugyancsak a rostált és triörözött tiszta buza és rozs és a rostált állapotban eladásra kerülő zab minősége is az egyes magtárakban bármikor megtekinthetők.

Apatinban, 1898. április hóban.

M. kir. erdőhivatal.

3198. sz. 1898.

Pályázati hirdetmény.

Bács Bodrogh megye ujvideki járás főszolgabírója O-Futak községben lekészítés folytán üresedésbe jött évi o. é. 360 frt javadalmazással egybekötött községi irnoki állásra újból pályázatot hirdetek.

Felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, miszerint kellőleg felszerelt kérvényeiket alulírott **folyo évi május hó 1-ig** annál is inkább nyújtsák be, mivel később érkező kérvények figyelembe nem fognak vétetüi.

Ujvidek, 1898. április hó 18. napján.

Krudy Géza,
szolgabíró.

3-1

4113. sz.
tkvi 1898.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Müller Adám végrehajtónak Zsakits Maxim végrehajtást szenvedő elleni 246 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék és (a kir. járásbíróóság) területén levő, O-Szivacson fekvő, az o-szivaci 592. sztkvben A. a. foglalt Zsakits Maxim és neje Vladiszávyev Drága nevén álló 626. hr. 546. öi. számú egész ház és 250 öi beltelekre, tekintettel az 1881. 60. t. c. 156. §-ának d) pontjára, az árverést 454 frtban ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1898. évi június hó 14-ik napján délelőtt 10 órakor** O-Szivacz község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési árban alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óradékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1898. évi március hó 29. napján.
A kir. törvszék mint tkvi hatóság.

Radány,
kir. trvszéki bíró.